

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-619180-VII-11006.4/09/JN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *17 sierpnie 2008 r.*

Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej
Warszawa

Kampanie Pani Minister

Przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich, działając jako Krajowy Mechanizm Prewencji, dokonali wizytacji Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wielkopolskim pod kątem ochrony osób pozbawionych wolności przed torturami oraz okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem albo karaniem. Z udzielonej przez Dyrektora Ośrodka informacji wynika, że wszyscy nieletni w ramach dyżurów wykonują prace na rzecz kuchni związane z przygotowaniem posiłków dla ponad 50 osób i mają bezpośredni kontakt z żywnością; nie posiadają jednak - określonych przepisami o chorobach zakaźnych i zakażeniach - orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Przepisy prawa żywnościowego określają obowiązek udokumentowania stanu zdrowia osób, które wykonują jakiegokolwiek prace, gdzie istnieje prawdopodobieństwo zanieczyszczenia żywności i tą drogą przeniesienia choroby na inne osoby. Rozporządzenie (UE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. L 139 z 30.04.2004 r.) w pkt 2 rozdziału VIII załącznika II stanowi: *„Żadna osoba cierpiąca na chorobę lub będąca jej nosicielką, która może być przenoszona poprzez żywność, bądź też stwierdza się u niej np. zainfekowane rany zakażenia skóry, owrzodzenia lub biegunkę nie może uzyskać pozwolenia na pracę z żywnością ani na wejście do obszaru, w którym pracuje się z żywnością w jakimkolwiek charakterze, jeśli występuje jakiegokolwiek prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego zanieczyszczenia (...)*. Również ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r.

o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225 ze zm.) w art. 59 pkt 2 przewiduje, że „Osoba pracująca w styczności z żywnością powinna uzyskać określone przepisami o chorobach zakaźnych i zakażeniach orzeczenia lekarskie dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby. ” Jednakże w obecnym stanie prawnym brak jest stosownego przepisu określającego wprost, że wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy wykonują prace na rzecz kuchni i mają kontakt z żywnością powinni posiadać stosowne orzeczenia lekarskie.

Z doświadczeń Krajowego Mechanizmu Prewencji wynika, że praktyka w omawianej kwestii w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii jest różnorodna. Placówki, które oferują nieletnim kursy zawodowe w zakresie drobnej gastronomii, czy przygotowania do zawodu kucharza, kierują wychowanków na badania, o których mowa wyżej, inne tego nie czynią, uznając, że przepisy aktów prawnych z zakresu tak oświaty, jak żywienia nie nakładają takiego obowiązku.

Mając powyższe na uwadze Rzecznik Praw Obywatelskich stoi na stanowisku, że istnieje potrzeba uregulowania przedmiotowej materii. Konstytucja RP ochronę praw dziecka zalicza do najważniejszych wartości przez nią chronionych, a w art. 68 Konstytucji gwarantuje prawo do ochrony zdrowia. Ponadto, Konwencja o prawach dziecka, ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r., w art. 24 wymienia prawo do jak najwyższego poziomu zdrowia.

Na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się zatem do Pani Minister z uprzejmą prośbą o podjęcie inicjatywy ustawodawczej służącej rozwiązaniu wskazanego problemu.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich